

Wystąpienie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, z dnia 4 lutego 2005 r., do Prezesa Polskiego Związku Piłki Nożnej, o podjęcie działań, mających na celu zaprzestanie stosowanej przez kluby piłkarskie praktyki, która polega na zbieraniu od sędziów piłki nożnej danych osobowych w zbyt szerokim zakresie. Zbieranie danych - obejmującym imiona rodziców, dla celów rocznego rozliczenia delegacji sędziowskich za przeprowadzone zawody piłki nożnej, nie znajduje uzasadnienia w przepisach ustawy o ochronie danych osobowych.

Warszawa, dnia 4 lutego 2005 r.

GI-DS-430/325/04

**Pan
Prezes Polskiego Związku
Piłki Nożnej**

Zwracam się do Pana Prezesa o podjęcie odpowiednich działań, mających na celu zaprzestanie stosowanej przez kluby piłkarskie (wypłacające sędziom piłki nożnej ekwiwalent za przeprowadzone zawody piłkarskie) praktyki, polegającej na zbieraniu od sędziów piłki nożnej danych osobowych w zbyt szerokim zakresie - obejmującym imiona rodziców - dla celów rocznego rozliczenia delegacji sędziowskich za przeprowadzone zawody piłki nożnej, albowiem zbieranie danych w powyższym zakresie nie znajduje uzasadnienia w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, w związku z wykonywaniem swych ustawowych obowiązków, powziął informację o stosowanej przez kluby piłkarskie praktyce, polegającej na zbieraniu danych osobowych sędziów piłki nożnej, w zakresie obejmującym m. in. imiona rodziców. Wskazane dane osobowe pozyskiwane są w ramach oświadczeń podatkowych składanych przez sędziów piłki nożnej w klubach piłkarskich, dla celów rocznego rozliczenia delegacji sędziowskich za przeprowadzone zawody piłki nożnej, a następnie przekazywane właściwym urzędом skarbowym.

W piśmie z dnia 11 czerwca 2004 r. (znak: l.dz. 5336/04) Polski Związek Piłki Nożnej, poinformował, iż „wobec sugestii urzędów skarbowych i organizacji sportowych” ww. dane zbierane są w celu uniknięcia ewentualnych nieporozumień przy rocznych rozliczeniach za przeprowadzone zawody piłkarskie.

Tymczasem, jak wynika z wyjaśnień działającego w zastępstwie Ministra Finansów Sekretarza Stanu – Pana Stanisława Steca, zawartych w piśmie z dnia 18 stycznia 2005 r. (znak: OS-1-Opr-91/2004/16149), formularze (których wzory określa Minister Finansów w drodze rozporządzenia, wydawanego na podstawie art. 45b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 z późn. zm.), przy wykorzystaniu których dokonywane są roczne rozliczenia delegacji sędziowskich za przeprowadzone zawody piłki nożnej – co do zasady – nie zawierają wymogu podania przez podatnika imion rodziców. Ponadto, w powyższym piśmie poinformowano, iż ze strony Ministerstwa Finansów do organów podatkowych nie były kierowane żadne polecenia odnośnie pozyskiwania danych osobowych podatników (sędziów piłki nożnej), w zakresie obejmującym imiona rodziców.

W konsekwencji, kwestionowane praktyki klubów piłkarskich budzą istotne wątpliwości pod względem ich zgodności z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej również ustawą, nakazujących administratorowi danych przetwarzanie danych osobowych w sposób adekwatny w stosunku do celów w jakich są one przetwarzane.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż dopuszczalność przetwarzania danych osobowych uwarunkowana jest zaistnieniem co najmniej jednej z przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Jednocześnie, stosownie do przepisu art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy, na administratorze danych spoczywa obowiązek dołożenia szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności obowiązek zapewnienia, aby dane te były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami, z zastrzeżeniem ust. 2 tego przepisu. Ustawa o ochronie danych osobowych wymaga zarazem, aby zbierane dane były merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane (art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy). Jak podkreśla się w literaturze przedmiotu, wymóg adekwatności (relewantności) danych w stosunku do celu ich przetwarzania sprzeciwia się zbieraniu wszelkich danych dla tego celu nieistotnych, nie mających znaczenia, jak i danych o większym – niż uzasadniony z tego względu – stopniu szczegółowości. Relewantność danych powinna być oceniana najpóźniej w momencie ich zbierania (*por. J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz „Ochrona danych osobowych. Komentarz” wydanie III, Zakamycze 2004, str. 556 i nast.*). Podkreślenia wymaga przy tym niewątpliwa zasadność powyższego ustawowego ograniczenia zakresu przetwarzanych danych osobowych, które to dane, zarówno swym rodzajem jak i treścią nie powinny wykraczać poza potrzeby wynikające z celu ich zbierania. Przyjęcie odmiennego rozwiązania oznaczałoby bowiem aprobatę dla nieustannego poszerzania zakresu pozyskiwanych przez administratorów danych osobowych, motywowanego kolejnymi, nowymi potrzebami.

W świetle ustalonych okoliczności sprawy niewątpliwe jest, iż dane osobowe sędziów piłki nożnej zbierane były dla celów rocznego rozliczenia delegacji sędziowskich za

przeprowadzone zawody piłkarskie. Zaznaczenia wymaga jednak, że pozyskiwanie przedmiotowych danych w zakresie obejmującym imiona rodziców podatnika (sędziego piłki nożnej) nie znajdowało uzasadnienia w przepisach obowiązującego prawa. W szczególności raz jeszcze wskazać należy, iż stosowane na potrzeby przedmiotowych rozliczeń podatkowych formularze urzędowe, nie obejmują wymogu podawania imion rodziców podatnika. Bez wpływu na ocenę kwestionowanych praktyk klubów piłkarskich pozostaje także uzasadnienie pozyskiwania danych osobowych sędziów piłki nożnej w zakresie obejmującym imiona rodziców sugestią urzędów skarbowych, iż umożliwi to „uniknięcie ewentualnych nieporozumień”, wobec jednoczesnego ustalenia, iż Ministerstwo Finansów nie poleciło tego rodzaju praktyki urzędom skarbowym. W konsekwencji, pozyskiwanie danych osobowych sędziów piłki nożnej w zakresie szerszym niż dozwolony przepisami prawa z uwagi na cel ich przetwarzania narusza przepis art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych osobowych.

Powyższa problematyka pozostaje w ścisłym związku z konstytucyjną zasadą ochrony prywatności. W myśl bowiem art. 47 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego. Niewątpliwie zaś pozyskiwanie przez kluby piłkarskie danych osobowych sędziów piłki nożnej w zakresie szerszym niż jest to niezbędne dla osiągnięcia celów przetwarzania tych danych (w niniejszej sprawie dla celów rocznego rozliczenia delegacji sędziowskich za przeprowadzone zawody piłki nożnej) może w konsekwencji prowadzić do naruszenia sfery prywatności sędziów, niezależnie od tego, jakimi interesami klubu piłkarskiego jest uzasadniane.

W świetle powyższego, zwracam się do Pana Prezesa o podjęcie stosownych czynności w celu niezwłocznego zaniechania stosowania przez kluby piłkarskie kwestionowanej praktyki oraz poinformowanie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o wynikach działań podjętych przez Pana Prezesa w opisanej sprawie.